

“Marusía de Bueu”: A iniciativa de turismo mariñeiro da confraría San Martiño

Alberto Garazo

As Rías Baixas son unha oportunidade para iniciativas de turismo mariñeiro dado que posúen:

- a presenza do parque nacional das Illas Atlánticas,
- a presenza de espazos mariños na Rede Natura como cabo Udra ou costa da Vela,
- poboacións turísticas de marcado carácter pescador,
- poboacións de aves e fauna diversa.
- unha gastronomía rica e de calidade,
- zonas de interior de ría de augas tranquilas non-expostas á ondada,
- importante actividade pesqueira artesanal,
- un clima suave ao longo do ano,
- un importante patrimonio cultural e mariño.

Só no primeiro semestre de 2009 (a maior parte en tempada baixa), os arquipélagos da costa pontevedresa atraeron a 55.789 visitantes, case 7000 máis ca no mesmo período do exercicio anterior. Case dous terzos dos visitantes (158.467) ao parque nacional galego durante 2008 decantáronse polas Illas Cíes, mentres que 85.465 viaxeiros foron á Illa de Ons (fonte: Faro de Vigo, 19 agosto 2009). Hai que ter en conta que boa parte destes potenciais usuarios realizou a visita á Illa de Ons desde o transporte de ría que hai en Bueu.

O proxecto Marusía de Bueu pretende sentar as bases para o desenvolvemento dunha iniciativa cultural de turismo mariñeiro en Bueu como ferramenta para divulgar a cultura mariñeira e os seus valores asociados, xestionada polos pescadores e pescadoras da Confraría de Pescadores de Bueu e baseada principalmente na creación de actividades e contidos para ofertar, organización das actividades e formación de divulgadores das actividades. Pretende aproveitar o estreito vínculo que existe actualmente coa poboación escolar, grazas ao proxecto BueuINforma, como ferramenta potenciadora do novo proxecto.

O proxecto está financiado pola Orde do 7 de abril de 2010 pola que se establecen as bases e se regula o procedemento de concesión de axudas para a realización de proxectos de promoción sociocultural e divulgación nas comunidades pescadoras e no sector pesqueiro no bienio 2010-2011.

OBXECTIVOS

O obxectivo principal é a posta en marcha dunha iniciativa cultural orientada ao turismo mariñeiro no que os pescadores sexan os principais actores mediante a súa participación como divulgadores nas rutas creadas no proxecto en dúas modalidades: guiadas e autoguiadas.

[Vista aérea do porto de Bueu]

Para logralo, realízanse as seguintes accións:

1 Desenvolvemento dunha imaxe corporativa da iniciativa de divulgación da cultura mariñeira mediante o turismo mariñeiro

Con esta acción preténdese desenvolver a imaxe corporativa da iniciativa cultural de turismo mariñeiro da Confraría de Pescadores de Bueu que permita asociala coas actividades ofertadas. Ademais procederase a crear e rexistrar a marca que se asociará á iniciativa.

2 Desenvolvemento de contidos e do seu soporte de divulgación como ferramenta divulgadora e oferta de servizos da iniciativa

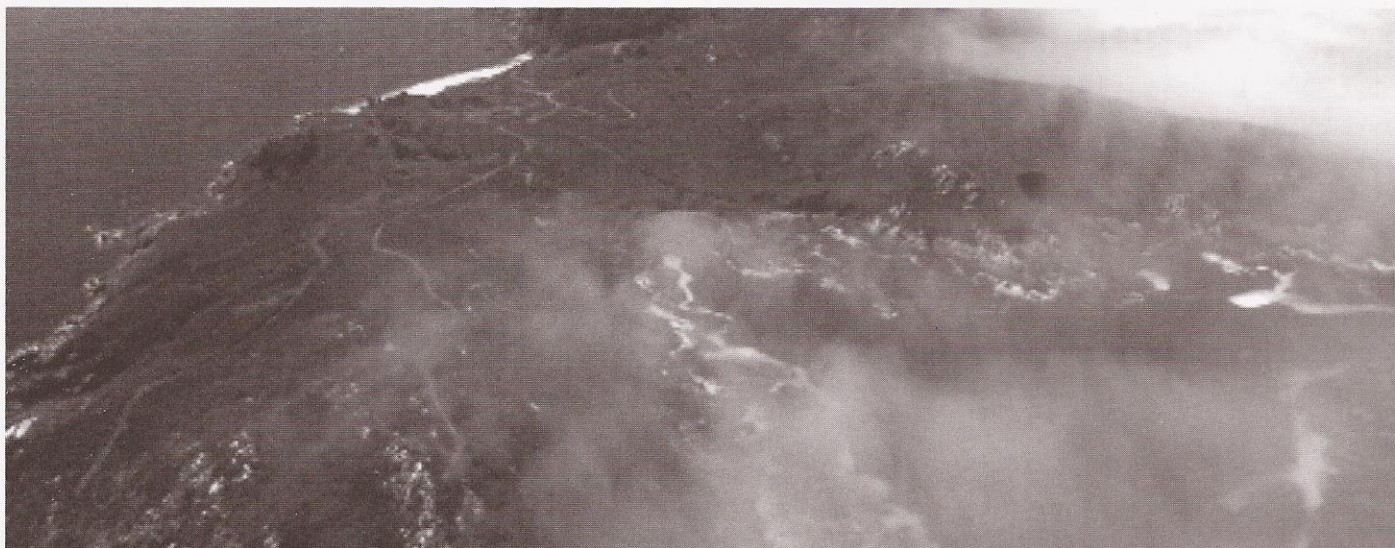
Realizaranse cursos sobre iniciación á interpretación do patrimonio para divulgación dos importantes valores da cultura mariñeira de Bueu dentro do turismo mariñeiro. O obxectivo principal dos cursos é establecer as bases comunicativas necesarias para que os homes e mulleres do mar poidan realizar unha comunicación divulgadora da súa actividade e coñecemento tradicional de interese para os participantes nas rutas guiadas que se deseñarán durante o proxecto.

3 Establecemento de bases comunicativas no sector que

faciliten a súa participación e integración nas actividades que se van desenvolver

A acción esta integrada por catro tipos de actuacións:

Actuación I: crearanse rutas polo concello de Bueu. Estas rutas estarán clasificadas en dous tipos: rutas guiadas e rutas autoguiadas.

[Leste da Illa de Ons]

Rutas autoguiadas: as rutas autoguiadas estarán apoiadas con elementos fixos (que se describen nas actuacións seguintes nesta acción) para realizalas de xeito produtivo e enriquecedor para o visitante. Trátase de dar a coñecer os portos pesqueiros artesanais de Bueu e Beluso, con información de primeira man e de forma cómoda e enriquecedora. As rutas autoguiadas poderán completarse, en calquera caso, cun guía divulgador (pescador/a da Confraría de Bueu que, dentro da iniciativa de turismo mariñeiro, realizase o Curso de interpretación do patrimonio), dándolle maior valor á actividade e supondo, ademais, unha fonte de ingresos extra para o sector pesqueiro.

Rutas guiadas: trátase de rutas máis elaboradas nas que a presenza dunha persoa con coñecementos do patrimonio cultural marítimo da zona é indispensable. Estas rutas teñen o obxectivo de ofrecer un servizo de divulgación do patrimonio marítimo especializado e de xestionar a elaboración de paquetes que, ademais da ruta por terra, inclúan outro tipo de actividades, como oferta gastronómica, oferta hostaleira, actividades complementarias de lecer, de praia ou culturais, como museos etc. Estas rutas teñen o gran potencial de éxito nun concello como o de Bueu, tendo en conta que a súa creación tamén podería ser para zonas como a Illa de Ons e cabo Udra, paraxes con gran valor natural.

Actuación II: instalación dun panel informativo en acei-

ro inoxidable na zona do peirao de embarque de pasaxeiros a Ons, punto polo que pasan miles de persoas. O panel ofrecerá información sobre a pesca artesanal e o marisqueo na ría de Pontevedra, a súa historia e importancia socioeconómica, as artes de pesca utilizadas e a contorna natural na que se exerce. Farase referencia ao

desenvolvemento que ao redor da pesca e do marisqueo teñen as comunidades costeiras de Galicia e informará das actividades de divulgación que a Confraría de Bueu prevé poñer en marcha co presente proxecto. O panel terá información en galego, castelán e Braille, dándolle así servizo ao persoal invidente. Ademais levará información en baixorrelevo.

Actuación III: instalación dun punto de información multimedia (PIM) na entrada da lonxa de Bueu. Un punto de información multimedia (PIM) é un computador con software multimedia instalado no interior dunha estrutura pechada. Este PIM conterá información en formato dixital sobre a pesca artesanal e o marisqueo desenvolvido pola Confraría de Bueu en particular e en Galicia en xeral.

Actuación IV: deseño e instalación de balizas de seguimento de rutas. Deseñaranse e instalaranse un total de 11 balizas (6 no porto de Bueu e 5 no porto de Beluso, de madeira de piñeiro tratado), para sinalar dúas rutas autoguiadas, unha delas na parroquia de Beluso. As rutas autoguiadas pretenden amosar diferentes aspectos da pesca artesanal aos visitantes, favorecendo a interpretación do contorno que están visitando.

4 Divulgar a iniciativa na sociedade en xeral

Facerlle publicidade e divulgar a actividade á sociedade en xeral é clave para o éxito de calquera iniciativa. Na actualidade, as ferramentas para iso son variadas e potentes, e destaca, en calquera caso, o potencial de internet. Neste sentido, a primeira forma e a máis coñeci-

da é a creación dun espazo web, pero nos últimos anos adquiriron unha importancia grande a participación en canles de redes sociais como poden ser Facebook, Twitter, Flickr etc. Grazas a estas ferramentas, pódenselles dar a coñecer de forma moi económica e a estratos da sociedade concretos as actuacións que se están realizando, divulgando con iso a actividade. Pero non hai que esquecer outras formas de participar activamente na divulgación e publicidade de actividades, en moitos casos con investimentos nulos, como pode ser a participación e/ou organización de xornadas arredor do sector pesqueiro artesanal en colexios, asociacións etc. Todo este traballo é de vital importancia para o éxito do proxecto e debe ser executado de forma activa.

5 Dotar de recursos humanos á iniciativa para un desenvolvemento con maiores garantías

As iniciativas deste tipo levan unha importante carga de traballo. Dinamizar a iniciativa, dotala de forma e contido, resolver as incidencias que poidan xurdir, aplicar as medidas correctivas oportunas etc. supoñen unha constante e activa dedicación. Por outra banda, é imprescindible realizar unha xestión que permita manter a iniciativa no tempo, dotala dos recursos iniciais que faciliten a súa permanencia no tempo. Por todo iso, a carga de traballo nos próximos meses será importante, o que require a contratación dunha persoa que poida dinamizar e facerse cargo da xestión do proxecto.

Por último, durante o proxecto realizarase o concurso de literatura ou traballo de investigación sobre a pesca artesanal e o mar, que outros anos se convocaba baixo o proxecto BueuINforma.

BENEFICIOS ESPERADOS

Os principais beneficios do proxecto van repercutir sobre o sector pesqueiro artesanal e Bueu, poboación altamente dependente da pesca artesanal. Neste sentido, o proxecto espera reportar os seguintes beneficios:

—Crear novas ferramentas para divulgar a actividade pesqueira artesanal á sociedade en xeral.

—Iniciar unha nova actividade económica non substitutiva da actividade extractiva, pero si complementaria.

—Publicidade indirecta sobre a actividade pesqueira artesanal.

—Crear sinerxías e alianzas estratéxicas con outros sectores produtivos como o hostaleiro, turístico e de servizos na zona da provincia de Pontevedra.

Ademais, suporá unha nova fonte de oportunidades para o desenvolvemento económico local, grazas á creación de novas propostas culturais e turísticas, que pretenden fomentar a estancia do turismo de paso por Bueu.

Pouco vento e unha nova embarcación no pasado Encontro marítimo de Bueu

Diana Bernárdez

“Sol e moscas”. A última fin de semana de agosto non ía ser menos ca o resto do verán. No 2010 o encontro de embarcacións tradicionais de Os Galos coincidiu coa festa gastronómica da vila, a festa do polbo. De entrada sabiamos que por fame non sería. Charlas e conferencias, unha exposición na sala Amalia Domínguez... completaron o programa xunto coa saída marítima das dornas, botes e ata barcos antigos que acompañaron a pequena ruta. O bautizo do Jordeiro pechou a celebración ata este ano.

O venres só estaba prevista a recepción das asociacións máis xa se viu a algunhas delas pola ría. O día grande foi o sábado, cando aínda chegaron máis e incluso se uniron barcos de recreo. Despois da comida de confraternidade cos demais participantes no encontro tocaba probar a auga.

Máis saír non foi doado. Moitas velas só cumpriron como parasol. A propulsión foi a remo ata ben entrada a ría pola falta de vento. Dende terra puideron ver navegar galeóns, traíñas, gamelas, bucetas e sobre todo, dornas —ata unha ducia entre as morracenses, as de Portonovo e algunha de Combarro—. Non saímos todos, non. O